

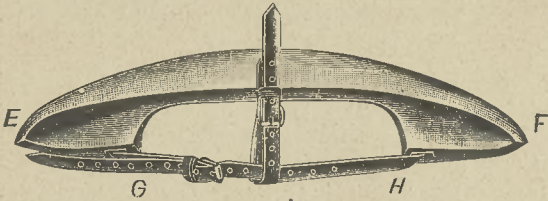
séges alomanyagok beszerzéséről, ott, a hol közelben rendelkeznek erdei lehullott falevelek felett, azt a mint a levélzet már felerészben lehullott, tanácsos lesz halmokba gyűjtenni, hogy esetleg egy korán jövő havazás annak lehetőségét meg ne hiúsítsa.

Azon a vidéken pedig, a hol tőzeggel rendelkeznek, azt mint almózásra kedvező anyagot vehetik számításba, továbbá mint kisegítő alom jó szolgálatot tesz a fűrészpör szintén, a hol azt megfelelő mennyiségben alkalmazhatják.

Ott pedig, a hol semmiféle idegen alomanyag nem áll rendelkezésre, tanácsos a szalmával és törekkkel takarékosan bánni és annak is csak azon részét felhasználni, a mely már takarmányozásra egyáltalán nem alkalmas.

A szükséges abraktakarmányok beszerzéséről szintén tanácsos lesz mielőbb kellő mennyiségben gondoskodni, mert előre láthatólag azok ára oly magasra fog emelkedni, hogy a ki utalva lesz tavasz felé azokat beszerezni, nem fog érni annyit az állatállományára, a mennyit azokkal el kell fogyasztatnia.

Mindezeknek jó előre való gondoskodásával azonban nagymértékben segíthetünk e reánk nehezedő terhes állapotokon, s a ki beosztását elkészíti s azt betartva keresztül is fogja vinni, az nemcsak, hogy megszabadul a később bekövetkezendő nagy gondoktól, de nagy hasznot is fog elérni, mert a drága takarmányárak következtében tavaszszal a marha árának ismét emelkedni kell s a ki kibirta marhaállományát rendszeresen teletetni, annak könnyű is lesz azt jó áron értékesíteni.

62-ik ábra. A szarvidomító.

Ossza tehát be mindenki téli takarmányozását oly módon, hogy az tavaszra kelve, meglepetésszerűleg veszteséggel ne záródjon.
Jalsoviczky János.

Szarvidomító készülék.

A szarv nemcsak dísz és fegyvere a szarvasmarhának, hanem — a mint ez az állattenyésztő előtt ismeretes — lényeges ismertető jele a fajtajellegnek, azonkívül nőivarú állatoknál az életkor meghatározására is szolgál.

A szarv mikénti alakulására, a szarvhibákra a tenyésztő figyelemmel van, mert tudja, hogy a szarvhibák átöröklődnek, de meg a szarv jellege is átöröklődik az ivadékokra, s nem egyszer előfordul, hogy a leszármazás magából a szarvalakulásból meghatározható, ha nem is teljes precizitással, de megközelítőleg a legtöbb esetben.

Egy-egy kiváló tenyészetben néha a legszébb egyedeket is kiselejteznek azért, mert a szarv állása nem tetszetős s a fajtajellegnek meg nem felelő. Egyes fajták a rossz szarvalakulásra hajlammal bírnak.

A szarv helytelen növése nemcsak szépség-hiba, hanem nagyon sok esetben az állatot értéktelenné teszi, főleg ha a hibás szarv oly irányt vesz fel, mely valamelyes nem szervélettani működését bénítja meg.

Állításom igaz voltát mi sem bizonyítja jobban, mint a 61-ik számú ábra. Az ott feltüntetett tehén éppen e czikk írásakor került kezelésem alá; sajnos, hibás szarvát most már lehetetlen kezelni. A kérdéses tehén bal-szarva oly görbületet vett fel, hogy végre teljesen ráfeküdt a bal szemre, arra állandó nyomást gyakorolván, a szem lassanként teljesen elsorvadt s ma külsőleg már nem is

látani. Amennyire az élő állaton meg lehet állapítani, a szarv hegye mélyen behatol a szemüregbe s teljesen elfoglalja a szemgolyó helyét.

A rosznövése miatt a tehenet járomba se lehet fogni s mint gazdasági munkára alkalmatlant, immár 4 év óta csakis tejelésre használják, a mi értékét mindenestre jelentékenyen csökkenti.

Hogy a legtöbb tenyésztő tisztában van a szarv rendellenességeinek öröklékenységevel, azt legjobban az bizonyítja, hogy a szarv helyes irányítását már a zsenge állatnál megkezdik, a hol tulajdonképpen alkalmazni is kell azt, mert a már kifejlett állat szarvát irányítani vajmi nehéz, sőt a legtöbb esetben eredménytelen, meddő törekvés, ha csak nem akarunk erőszakhoz folyamodni, a mi megbosszulja magát.

A szarvigazítás nem mai keletű dolog, már az ó-korban is gyakorolták, de erre vonatkozó tüzetes, kimerítő adatok, sajnos, nem állanak rendelkezésünkre.

Ma a szarvigazítás többé-kevésbé mindenütt divik. Vannak azonban országok, a hol nem ismerik. Különösen elterjedt a szarvigazítás Svájcban; hazánkban nevesebb ura-

61-ik ábra. A szemre fekvő hibásan nőtt szarv.

dalmakban különösen ott alkalmazzák, a hol tenyészegyek nevelésével foglalkoznak.

A hol az állattenyésztést nem szakértő férfiú vagy gazda vezeti, a hol a vezető közegek bonczani ismeretei nincsenek, ott a szarvigazítás igen erőszakos, brutális eszközökkel történik.

A bonczani ismeretek hiányából következik az is, hogy oly módon fognak az igazításhoz, melyről az értelmes gazda eleve is elmondhatja, hogy az teljesen eredménytelen törekvés marad.

A szarvigazításnak első feltételül tudnunk kell, hogy a szarv nemcsak a kültakaróhoz tartozó és azzal összefüggő, belül üres szaruképlet, hanem egy borító rész, mely alatt véredényekben gazdag és idegdus lágyképlet van, majd pedig a homlokcsontból kiinduló csontszerű csap, mely a szaruból álló szarvkürt alapját képezi. Ha tehát a szarv hibáját, ferde növést, hajlását irányítani akarjuk, arra kell törekednünk, hogy az igazító készülék a szarucsapra legyen behatással. Láthatjuk, hogy — a bonczant figyelmen kívül hagyva, — egyesek a szarv helytelen hajlásakor a helytelen iránytal ellentétes irányban a szarvtónél a szőrököt lenyírják, azon hitben, hogy akkor a szarv a helyes irányban szabadabban fejlődhetik. Sokszor a helytelen görbület felszínét megfaragják vagy a szarv hegyét levágják. Igen gyakran a

hibás szarv hegyét bekenik zsirral, fagygyuval, olajjal s azután a két szarv közé vasvagy farudat tesznek, sokszor azonban friss bikacsökköt, melynek két végébe behuzzák a szarvakat. Száradáskor a rövidülő bikacsökk egymás felé húzza a szarvhegyeket.

Ezenkívül még a következő módszerek ismeretesek, de egyszersmind hozzáteszem, hogy azok erőszakosak, kínzó és amellet nem mindig eredményesek. Ilyen a *szarvjárom*. Ez egy primitív, két léczből álló eszköz, melyet a fejlet alkalmaznak vagy ott, a merre a szarvat irányítani akarják. A két léczet erős kötelék tartja össze; a léczek közé ékaalku csapot vernek, naponta mélyebben be; ez a két léczet erőszakosan eltávolítja egymástól s a léczvégek a szarvhegyeket magukkal vonják.

E készülék módosított kiadása a *csavarjárom*, melyet szijakkal erősítenek a tarkóra. Ez a járom az állatnak nagy fájdalmat okoz, nem ritkán csonttöréssel jár, éppen ezért Svájcban, a berni kantonban betiltották használatát. Helyette a *deszkajárom*ot használják, mely szintén a tarkóra helyeztetik, s a szarv-
végek a kivágásba illeszkednek. Ha a szarv enged a nyomásnak, a szijat szorosabbra fűzik.

Lungauban egy másik kínzó-eszközt, a

63-ik ábra. A szarvidomító alkalmazásban.

felhúzó csigajáromot használják. A járom közepéből kiinduló nyulvány végén van a csiga, melynek segítségével a szarvakat erőszakosan felfelé vonják. A szarvvégek vasgyűrűbe vannak szorítva. A zsinog és csavar a szarvakat állandóan rögzítik. Ugyanezen elven készül a *szarvcsavar* különféle fajtája. Egyik válfaja egy időben csak egy szarvra hat, másika mindkettőre.

Ezek a készülékek azonban mind erőszakosak s csak kifejlett szarvra — melynek irányítása nehezen megy — alkalmazhatók.

Az említett eljárásokon kívül még helyenként mindenféle melegítő borogatással előzetesen lágyítják a szarvakat, azután vörös izzóvas és csavarkészülékkel hajlítják.

Ezen eljárásokat nem ajánlhatom, észszerűen működő gazda nem is fogja alkalmazni.

Hogy a szarvnak helyes irányt adjunk, legcélszerűbb a szarvigazítót az állat zsenge korában alkalmazni, midőn az ugyszólván teljesen lágy szarucsap még fájdalom nélkül, könnyen hajlítható.

Hazánk legtöbb uradalmában ezt az elvet követik. A csajka alaku készülék (lásd 62-ik és 63-ik ábrát) középső, alsó részén egy levágás van, a tarkó helye, ettől jobbra-balra a szarv számára való kivágás. A készülék előnye, hogy nem drága, kezelése könnyű, az állatnak fájdalmat nem okoz s még a legfiatalabb borjúk is szívesen tűrik. A szarvakat ez a készülék erőszak nélkül a helyes irányba tereli.

A készülék, mely Geittner és Rauschnál (Andrássy-ut 4.) szerezhető be, négyféle nagyságban kerül forgalomba. Ára 3.80 és 6.80 korona között változik.

A készülék két szija közül az egyik a homlokcsont hosszanti irányában, a másik a szemöldökök felett haránt helyeződik el.

Zsákot 90 fillértől darabonként Ponyvát

(vízhatlan) 170 fillértől □-méterenként szállít a Fischer-féle zsák- és ponyvagyár Budapest, Nádor-utca 31-33. 25 év óta az ország legjelentékenyebb uradalmainak és viszonteladóinak szállítója. Szólókötőzónánál, raffla, kévekötelek a legolcsóbb napi áron.

Csibék és tojótyukok

legjobban fejlődnek Fattinger erőtakarmánya mellett: **Fattinger Husrostos Baromfi-edele** kitűnő hatást gyakorol a tojás-hozamra. 50 kg. 22 K, 5 kg. portomentesen 3.—K. **Fattinger Husrostos Csibeedele** a házi szárnyasok legjobb felnevelési takarmánya. 50 kg. 23 K, 5 kg. bérmentve 3.20.

FATTINGER szabadalmazott Eblepény és Baromfi-erőtakarmány gyára WIENER-NEUSTADT. Több mint 250 I. díj.

UJDONSÁG!

Készít: „VIKTORIA“ istálló- és raktár-szellőztetőket és mindenféle lakatos-munkákat.

Istálló- és raktár-ablakok vasrámában sodrony-üveggel. — Előnyei: törhetetlen, tűz- és betörésbiztos, osinos és olcsó! Megrendelhető a készítőnél:

FARKAS ÉS TÁRSA lakatos-gyárban BUDAPEST, VI., Lehel-utca 10/a. sz.

Megrendelhető továbbá a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél is, Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 31. szám.

UJDONSÁG!

KOBLINGER GYULA
FOTODUPLIKÁCIÓ-
MŰINTÉZÉS.
BUDAPEST, VII.,
CSÉNGER-UTCA 22.

Készít: CLICHÉKÉP, MŰVEK, FOLYORATON ÁRNYÉKÉPÉK ÉS MINDENREGEN BESZÁRÓ TERVEK

TELEFON: 14-61.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Budapest, VIII., Baross-utca 10. sz.

Alakult 1900. Biztosítási alap: Alakult 1900. Alapítványok a kormány hozzájárulásával 1.970.340.— K 764.760.16 K

Tartalékok	Összesen: 2.735.104.16 K
1901. évi fölösleg	90.349.— K
1902. „	59.782.28 K
1903. „	109.331.73 K
1904. „	72.488.23 K
1905. „	61.730.60 K
1906. „	39.243.65 K

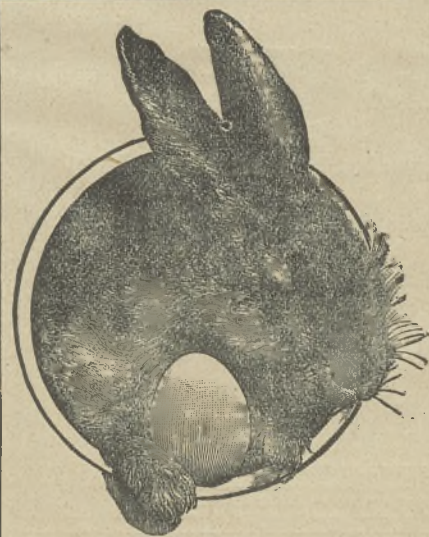
Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyiszintén az ember életére különböző módzatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4% díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzletfelesleg közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4% díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2—2% díjvisszatérítésben részesültek.

Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5—10 évre adták fel biztosításukat, 5% engedményben részesültek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatvánnyal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

Magyarországon az egyedüli sport- és haszonnyul-gazdaság, mely áll. aranyéremmel van kitüntetve.

Kubinyi Béla

a legmagasabb állami és egyesületi aranyéremmel, legutóbb a budapesti nemzetközi baromfi kiállításán állami aranyéremmel és győzedelmi díjakkal kitüntetett teltér fehér és sárga orpingtor, pekingi óriás kacsa, sport- és haszonnyul mintagazdasága.

Ujszász Pest m.)

Tenyész-egyedek és törzsek 10 koronától felfelé, keltező tojások az év minden szakában kaphatók. Árjegyzék az összes fajta leírásával készséggel küldeték.

Lovassy Ferencz régi jóhírnevű, többszörösen kitüntetett **Feketebátori sertésenyészetéből kiváló szép 1 1/4 éves szőke kondor**

mangalicza tenyész-sertések

vannak eladásra. Megkeresések a tulajdonoshoz, avagy Szilávik Ede kasznárhoz intézendők. — Posta és távirat: **Feketebátor, pályaudvar.**

Első Magyar Sertéshizláló

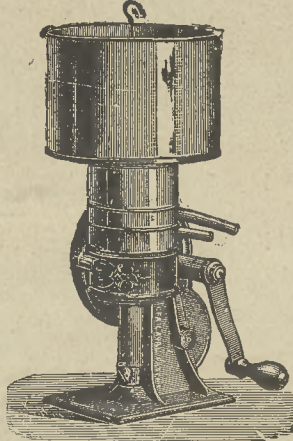
Részvény-Jársaság

BUDAPEST—KÖBÁNYA.

Ajantja a t. gazdaközönségnek és sertéshizlálóknak a „Hizlalda“-állomás mindkét oldalán fekvő, 35,000 db sertés befogadására alkalmas, célszerűen berendezett szállástelepeit, melyek esatornázva, kitűnő vízzel bíró artézi-kuttal, vízvezetékkel, eleségrak-tárakkal, két gőzmalommal és szállóval vannak ellátva.

Foglalkozik: szállások bérbeadásával, szemes és darált eleség beszerzésével, bizományi bevásárlás és eladással, folyószámlára fizetéseket teljesít. A sertések kényelmes elhelyezése mellett ügyfeleinek igen mérsékelt árakon a legmesszebb menő előnyöket nyújtja és a legszolidabb kiszolgálásról gondoskodva van. Alapított 1869.

770 első díj. Több mint 500.000 Alfa Laval Separator az egész világon

Alfa Separator R-T.

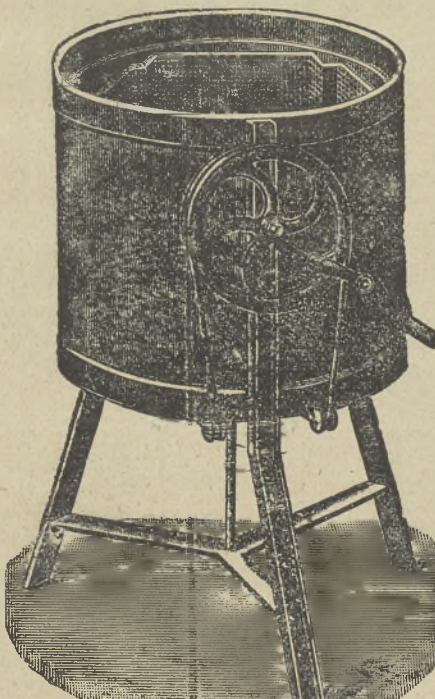
Budapest, VI., Lomb-utca 11.

Tejgazdasági gyártelep.

Ujdonság! 1908. évi mintájú Alfa Separatorok a jelenkor legtekélyesebb fölöző-gépei. — Kérjen prospektust.

Szállítunk mindennemű tejgazdasági eszközt és gépeket a legjobb kivitelben, a legmodernebb irányban. Berendezünk tejelepeket, tej-szövetkezeteket és minta-tehenészeteket.

Árjegyzékek és költségvetések kívánatra díjmentesen küldetnek.

Méhészetben szükségelt összes eszközöket

robbanásmentes edényeket, hirdetési táblákat és minden e szakba vágó árut gyárt a

Magyar fém-lemez ipar R-T. Budapest

Erzsébet királyné-ut 57-59.

A gazda

tizparancsolatja

szép nyomással, ingyen kapható minden kereskedőnél vagy levélbelileg kérve ingyen és bérmentve postán, Ubald v. **Trnkóczy gyógyszerész-től Laibach, Krain, Ausztria.**

Baromfitenyésztők figyelmébe!!

Olcsó sodrony-kerítéseket:

szabadalmazott Hungárlafonatok stb. gyárt és szállít

Haidekker Sándor BUDAPESTEN,

VIII. ker., Üllői-ut 48. sz.

Sertés-eladások és vételek legjobban és legpontosabban eszközlötnek, sovány, ugy hizott állapotban

URL REZSÓ

sertésbizományosnál, Budapest, VIII., Népszínház-utca 22. szám (Polgári serfőzde bérpalota). — Telefon: 97—05 interurban. Felvilágosítással készséggel szolgál.

PLYMOUTHOK

többszörösen kitüntetett szülők-től, igen szépen fejlett 1—1 1/2 éves kakasok és jércék csomagolással együtt 14—16 koronáért kaphatók. Idei kelésű állatokra előjegyzéseket már most elfogad **Kovács Ödön, I., Város-major-utca 30. szám.**

Elsőrendű magyarfajú Erdélyi

járomosökrök,

ugyszintén 1 éves magyarfajú

Erdélyi

ökörborjuk

minden időben nagy választékban kaphatók

ALEXA MIKLÓS-nál Szamosujvárt.

(Szolnok-Doboka megye.)

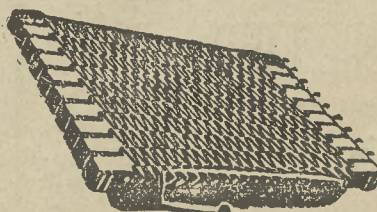

„UNIKUM” magas tűzálló képességű takarékröstélyok!

Tartós!!

Nem salakosodik!

Nem görbül!!

Nagy

szénmeg-

takarítás!!

Azonkívül jutányosan szállítunk bármely más rendszerű rostélyokat is. A Van-Baerle féle S. S. jegyű kazánkösződa nem titkos szer

BÁRDOS és BRACHFELD

műszaki nagykereskedés és hat. eng. villamosságai vállalat

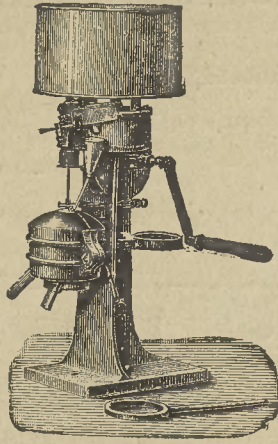
BUDAPEST, VI. KER., GYÁR-UTCZA 23. SZÁM

EREDETI

„MELOTTE“

tejfölöző-gépek.

Legélesebb fölözés! Évi gyártás 30.000 drb.

A VILÁG EGYETLEN TEJFÖLÖZŐ GÉPE
szabadon függő dobbal,miért is JAVÍTÁSOK KI VANNAK ZÁRVA. Já-
rása könnyű, kezelése egyszerű, tisztítása
kényelmes s rendkívüli tartós.

GEITTNER és RAUSCH

Budapest, VI., Andrásy-ut 8. szám.

TELJES TEJGAZDASÁGI BERENDEZÉSEK RŐL ÁRJEGYZÉKKEL KÉSZSÉGGEL SZOLGÁLUNK.

A baromfitenyésztéshez

szükséges minden segédeszköz kap-
ható nagy választékban a legolcsóbb
árakon. Ujdonságok mindenkor!
Kérjen ingyen katalógust 258. sz. a.

Rudolf Krása Wien, VII., Kirchengasse 29.

Eladó

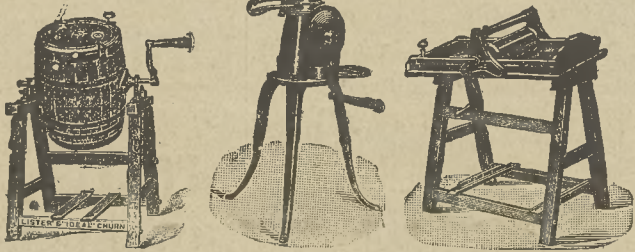
a nagymélt. gróf Wenckheim Frigyes ur pós-
teleki uradalmában több, kiválóan szép, más-
fél éves, sertésvészen átment mangalicza
tenyészkan, továbbá 3 darab fajtisza, egy-
éves berni bika. Posta, vasut Békéscsaba.

Harminczhat darab erős, betanított

IGÁS ÖKÖR

eladó GRÓF TELEKI ARVÉD
drassói uradalmában, posta, vasut
KONCZA.Vajgyurók.
Vajhordók.

„Lister“ separatorok

Utólérhetetlen és elsőrangú minden tekintetben.

Kitünően bevált.

5 évi jótállás.

Próbaszállítás. Katalógusok ingyen és bérmentve. Kereskedők, képviselők és ügynők kerestetnek.

R. A. LISTER & CO. G. m. b. H. Wien, 113. Negerlegasse 10.

Grand Prix. Párisi világkiállítás 1900.

Kwizda-féle RESTITUTIONSFLUID

cs. és klr. szab. mosóvíz lovak számára. Egy üveg ára. K 2.80.

Több mint 40 éve használják az udvari és más na-
gyobb istállóban, ugy a polgári, mint katonai körök-
ben, az izmok erősítésére, nagy h sználát előtt és
izombénaság ellen. A lovat trainingben igen nagy
munkabírásra képesíti.A Kwizda-féle
Restitutionsfluid

csak ezen védjeggyel valódi.

Főraktár: Török József gyógyszerésznél Buda-
pest, Király-utca 12. és Andrásy-ut 26. sz.

HAUPTNER

Állattenyésztési és ápolási, valamint
állatorvosi műszerek és eszközök!

mint: bárzsíngondák, trocárok, irrigátorok, seb-
fecskendők, klystirek, Dr. Raebiger-féle hüvely-
kenőcs-fecskendő, szegecselhető Grotalia füljelzők,
tetováló fogók, ló- és marhanyíró-gépek és ollók,
stb. stb. — Magyarországi főraktár:

GEITTNER és RAUSCH
cégnél

Budapest, VI., Andrásy-ut 8. sz.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Mindenféle

Szivattyúk

házi és nyilvános használatra, gyári és ipari célokra.

Vas- és ólomcsövek bármely nagyságban.

ISTÁLLÓ - VEZETÉKEK.

Mérlegek

legujabb és javított rendszerűek.

Szivattyúk és Mérlegek

tejgazdasági üzemekre kaphatók:

W. GARVENS

Központi és
főiroda: „Garvenswerke“ Bécis II.,
Handelsquai 130.
Mintatelep: Wien I., Schwarzenberg-Strasse 6.

Arjegyzékek díjtalanul és portómentesen küldetnek.